

dr hab. Agnieszka Piekaroś-Padzińska

Lublin, 24.02.2026 r.

solistka – śpiewaczka Opery Lubelskiej

dyscyplina artystyczna sztuki muzyczne

Recenzja pracy doktorskiej Pana Liu Yuezheng w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie-wokalistyka

Pan Liu Yuezheng, śpiewak - baryton, przedstawia dzieło artystyczne w postaci płyty CD z zapisem audio oraz teoretyczną analizę dzieła artystycznego, zatytułowaną „Analiza komparatywna brytyjskich i chińskich pieśni ludowych w oparciu o wybrane opracowania XX wieku na głos średni Benjamin Brittena, Healey’a Willana, Ding Shande i Li Yinghai w kontekście różnic kulturowych i technik wokalnych”.

Dzieło artystyczne składa się z 14 pieśni w wykonaniu doktoranta Liu Yuezheng z towarzyszeniem fortepianu Pana Tin Kun i zostało zarejestrowane 8 maja 2024 roku w „Polskim Radio Studio S2” w Warszawie.

1. Ding Shande – „Chcę pocałować matkę”
2. Li Yinghai – „Płynąca rzeczka”
3. Ding Shande – „Radośnie wschodzi słońce”
4. Ding Shande – „Śliczny kwiat róży”
5. Ding Shande – „Kiedy zakwitną kwiaty szupinu”
6. Li Yinghai – „Alamuhan”
7. Li Yinghai – „Pod srebrnym blaskiem księżyca”
8. Healey Willan – „O, serdeczny pocałunek”
9. Benjamin Britten – „Jesionowy gaj”

10. Benjamin Britten – „Ogrody wierzbowe”
11. Benjamin Britten – „O Waly, Waly”
12. Benjamin Britten – „Mały panicz William”
13. Benjamin Britten – „Mglista, mglista rosa”
14. Healey Willan – „Jezioro Loch Lomond”

Praca doktorska napisana została pod kierunkiem Pana prof. dr hab. Artura Stefanowicza w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w 2024 roku.

Czternaście pieśni, które składają się na to dzieło artystyczne, to bardzo duży materiał zarówno wykonawczy, jak i teoretyczny, co czyni wkład tego doktoryzującego się artysty wyjątkowym i zasługuje na uznanie. W każdej z czternastu pieśni, z towarzyszeniem fortepianu pana Tian Kun, jego indywidualność i oryginalność interpretacyjna są nie do przecenienia. W warstwie emocjonalnej każda pieśń pulsuje liryzmem i subtelnym nastrojem, a jego baryton o ciepłej i jasnej barwie nadaje interpretacji nie tylko płynność, ale także głęboką intymność i wyrazistość. Szczególnie wyróżnia się jego uwaga do tekstu, zwłaszcza w pieśniach brytyjskich kompozytorów, gdzie prostota linii melodycznej uwypukla znaczenie słów. Słuchając tej interpretacji, chce się samemu sięgnąć po te pieśni, by ukazać podobny liryzm, smutek, nostalgię oraz głębię miłości i tęsknoty. Artysta z powodzeniem łączy europejską szkołę *bel canta* z tradycją śpiewu ludowego. To właśnie jego wrażliwość i uniwersalność brzmienia głosu sprawia, że każda z nagranych przez doktoranta pieśni przenosi nas w świat pełen nostalgii i głębokich emocji, ukazując jednocześnie podobieństwa utworów kompozytorów chińskich i brytyjskich.

Wykonywane pieśni łączą elementy tradycyjnej stylistyki z klasycznym podejściem do melodii i harmonii, co daje efekt nowoczesnego brzmienia. Koncepcja merytoryczna pracy koncentruje się wyłącznie na pieśniach wybranych kompozytorów, co zapewnia doktorantowi rzetelne i precyzyjne podejście do omawianego zagadnienia.

Charakterystyczną cechą brytyjskich pieśni jest ich subtelna melodia, a ściśle powiązanie tekstu z muzyką pozwala wykonawcy oddać rytm życia na angielskiej wsi: spokojny, stonowany, wręcz flegmatyczny. Wartościowy jest fakt, że doktorant zwraca uwagę, iż pieśni angielskie to liryczne formy prezentujące folklor Anglików i Saksonów nawiązujących do melodii celtyckich

i irlandzkich, przez co są oryginalne i specyficzne dla pewnych geograficznych regionów Wielkiej Brytanii. Podobnie pieśni ludowe kompozytorów chińskich są głęboko zakorzenione w kulturze danego obszaru. Wszystkie wykonywane pieśni wyróżnia muzyka i tekst opowiadający o pracy, walce, patriotyzmie i miłości. Każda pieśń została dobrana przez Pana Liu Yuezheng z przemyślaną intencją, a ich ciekawe wykonanie przez doktoranta podkreśla ich głębię emocjonalną i konsekwencję narracji wokalne.

Prezentowane pieśni zawierają charakterystyczne cechy narodowe, głęboko zakorzenione w lokalnym dialekcie, stylu życia, tradycjach oraz estetyce. Przede wszystkim to tekst i muzyka stanowią fundament śpiewu, przekazując treści i emocje, dlatego badanie tych elementów może znacząco wspierać interpretację wykonawczą zarówno chińskich pieśni ludowych, jak i wybranych brytyjskich utworów Benjamin Brittena, czy Healey'a Willana. Wszystkie wykonywane pieśni łączy harmonia warstwy słowno-muzycznej, co pozwala wykonawcy głęboko wniknąć w emocjonalną koncepcję kompozytorską.

Pragnę podkreślić u doktoranta wyjątkowe wyczucie stylu wybranych pieśni oraz jego zdolność do uchwycenia ich prostoty i melodyjności. Warto docenić ogólną dbałość o warsztat wokalny, choć pewnym mankamentem pozostaje zbyt jasne operowanie dźwiękiem. Niektóre górne dźwięki czasem tracą na skupieniu, co osłabia ich wyrazistość. Niemniej jednak, śpiewak z dużą świadomością stara się dostosować swój styl do europejskiego *bel canto*. Co istotne, na co również zwraca uwagę doktorant, w pieśniach chińskich kluczowy jest rezonans głowowy, co nadaje głosowi jasną barwę, podczas gdy pieśni brytyjskie często czerpią z rezonansu piersiowego i mieszanego, co z kolei daje większą naturalność i ciemniejszą barwę głosu. Należy zauważyć, że jako Chińczyk miał on codzienny kontakt z tradycyjną estetyką brzmienia, gdzie jasny w brzmieniu rezonans głowowy jest szczególnie ceniony. W europejskim *bel canto* jest pewna odmiennność, ale warto zauważyć, że to właśnie ta kultura ukształtowała jego wrażliwość. Choć estetyka dźwięku jest kwestią indywidualną, to z całą pewnością warto podziwiać u doktoranta świadome poszukiwania wokalne i dążenie do subtelnej ekspresji. Ta kulturowa różnica wzbogaca jego interpretację, czyniąc ją unikalną i autentyczną, choć nie każdemu musi odpowiadać.

Należy także wspomnieć o pianiście, panu Tian Kun, który pomaga artyście osiągnąć pełnię interpretacji. Pianista harmonijnie współgra

z wykonawcą i stanowi niezwykle ważny element współtworzący wartość utworów. Artyści przepięknie przekazują emocjonalną głębię pieśni, nie gubiąc przy tym folklorystycznego charakteru.

Celem przedstawionego dzieła artystycznego pana Liu Yuezheng jest zaznajomienie odbiorcy z różnorodnością kulturową, ukazaniem specyfiki stylu, różnorodności systemów muzycznych oraz technik wokально-muzycznych w pieśniach chińskich i brytyjskich. Zgodnie z opinią doktoranta, uchwycenie charakterystycznego stylu pieśni ludowych z różnych kultur podnosi poziom wykonawczy, a tym samym wartość artystyczną. Doktorant przybliży kulturowo i historycznie indywidualną charakterystykę stylu wybranych kompozytorów, a także pokazuje w jaki sposób odbiorcy mogą stosować właściwe techniki wokalne, barwę głosu, oddech, ornamentykę, czy specyfikę językową. Dogłębna analiza, jak również przykładowe nagrania wokalne, mogą być pomocne w rozpatrywaniu stylu wykonywanych pieśni, odkryciu genezy ich powstania, znaczenia tekstu, techniki wokalnej, nastroju i linii melodycznej.

Przedstawiona analiza teoretyczna dzieła artystycznego Pana Liu Yuezheng składa się z kilku kluczowych części. Najpierw, w części teoretycznej znajduje się wstępny opis dzieła artystycznego, w skład którego wchodzi czternaście pieśni: kompozytorów chińskich (Ding Shande, Liu Yinghai) i kompozytorów brytyjskich (Benjamin Britten, Healey Willan). Następnie w rozdziale drugim, zatytułowanym „Studium nad chińskimi i brytyjskimi pieśniami ludowymi oraz aranżacje kompozytorów” autor analizuje ich cechy. Z kolei w rozdziale trzecim dokonuje porównawczej analizy pieśni chińskich i brytyjskich, uwzględniając różnice kulturowe i historyczne. Wreszcie w rozdziale czwartym, doktorant skupia się na opisie w jaki sposób stosuje odpowiednie techniki wokalne i muzyczne w swoim wykonaniu. W piątym rozdziale odnajdujemy podsumowanie studiów teoretycznych, dotyczących wcześniejszego materiału zebranego w trzech powyższych rozdziałach, a na końcu rozprawy doktorskiej znajduje się bardzo starannie przygotowana bibliografia i aneks nutowy.

W pracy teoretycznej doktorant porównuje, analizuje i podkreśla ogólną wartość artystyczną pieśni ludowych kompozytorów chińskich: Ding Shande i Li Yinghai oraz dwóch kompozytorów brytyjskich: Benjamina Brittena i Healey’a Willana. Różnice kulturowe pomiędzy pieśniami chińskimi, angielskimi przesądzają o wprowadzeniu różnych technik wokalnych. W praktyce, o czym wspomina doktorant, kluczowe jest nie tylko techniczne

oprowadzenie utworu, ale też jego aranżacja w kontekście kulturowym, historycznym, społecznym oraz zastosowanie odpowiedniej techniki wokalne.

Projekt artystyczny oparty na analizie porównawczej rodzajów pieśni, tematyki, tekstów i muzyki utworów chińskich oraz angielskich jest oryginalny i spójny z pieśniami, które doktorant wykonuje na przedstawionym nagraniu. Pan Liu Yuezheng opracowuje analizy badawcze, wizualnie przedstawiając strukturę wybranych utworów. Bada je pod kątem harmonii, dynamiki, rytmu, zastosowania systemów skal, a także emocji i nastroju. Autor koncentruje się na każdej nucie, akordzie i frazie. Rozdział poświęcony analizie formalnej utworów jest niezwykle obszerny i szczegółowy, co świadczy o głębokiej wiedzy doktoranta w dziedzinie teorii muzyki, zasad aranżacji, technik wokalnych oraz faktury kompozytorskiej.

Pierwszy rozdział rozprawy zapoznaje czytelnika z sylwetkami wszystkich kompozytorów pieśni wybranych przez wykonawcę. Przedstawia krótko tematykę i genezę powstania oraz porównuje charakter pieśni chińskich i angielskich. Doktorant koncentruje się na technikach rozpowszechniania oraz metodach aranżacji i adaptacji pieśni, bazując na ich pierwotnej melodii. Zwraca też uwagę, że chińscy kompozytorzy czerpią z bogactwa folkloru przekazywanego z pokolenia na pokolenie, przekształcając tradycyjne melodie w język współczesnej muzyki.

W drugim rozdziale doktorant analizuje wybrane pieśni pod względem ich budowy, emocji, tematyki, melodii i aranżacji. Pan Liu Yuezheng bardzo obszernie opisuje każdy wykonywany przez siebie utwór i wprowadza bardzo oryginalny sposób analizy. Opisuje strukturę muzyczną i instrumentalną za pomocą tabel i nut. Taki układ pozwala na przejrzyste i wszechstronne zrozumienie treści poetyckich i muzycznych. Ogromną wartością tej pracy i godnym podkreślenia jest fakt, że pieśni wykonywane w języku chińskim zostały przetłumaczone na język polski, co pozwala odbiorcy głębiej zrozumieć ich emocjonalny i poetycki wymiar.

W trzecim rozdziale doktorant analizuje różnice kulturowe pomiędzy pieśniami chińskimi, a angielskimi, wyróżniając pięć kluczowych obszarów: tło humanistyczne, historyczne, styl muzyczny, język oraz odczucia estetyczne. Kulturowa odrębność tych pieśni jest ściśle związana z danym regionem geograficznym oraz życiem społecznym danej społeczności. Zróżnicowanie tradycji muzycznych kształtuje estetykę, sposób wykonania oraz treść, co Pan Liu Yuezheng podkreśla w swojej pracy.

W czwartym rozdziale rozprawy doktorskiej autor skupia się na technikach wokalnych zastosowanych w wykonaniu nagranych utworów. Możemy prześledzić jaką technikę zastosował i jak opisał ją w swojej rozprawie. Śpiewak najpierw skoncentrował się na pracy oddechowej, dzięki czemu mógł kontrolować długość frazy i ekspresję emocjonalną. Stwierdza, że przy dość trudnej linii melodycznej wymaga się od wokalisty uchwycenie stylu i charakteru utworu, a co za tym idzie odpowiedniego podparcia oddechowego i przewidywalnej wymiany powietrza.

Następnym ważnym elementem techniki wokalne jest rezonans. Doktorant podkreśla, iż w chińskich pieśniach dąży się do wykorzystania rezonansu głowowego, co daje głosowi jasną barwę. Natomiast w pieśniach brytyjskich częściej stosuje się rejestr mieszany i piersiowy, co nadaje wykonawstwu naturalność i ciepło barwy głosu. Bardzo ciekawym elementem techniki wokalne w pieśniach chińskich jest tzw. *runqiang*, polegający na ozdabianiu i modelowaniu dźwięku poprzez odpowiednie wykorzystanie rezonansu głowowego. W europejskiej estetyce wokalne takie zjawisko jest mniej stosowane. Opracowanie techniki *runqiang* jest kluczowym elementem warsztatu wokálnego wykonawców chińskich. Autor w swojej rozprawie doktorskiej szczególnie podkreśla ten ciekawy fakt.

Pan Liu Yuezheng zwraca również uwagę na technikę europejskiego *bel canto*, która przeniknęła do twórczości kompozytorów chińskich, obecnie bardzo otwartych na inspirację muzyki zachodu. W związku z tym, w wybranych utworach dostrzegamy liczne podobieństwa, zarówno w sferze muzycznej, jak i emocjonalnej.

Na końcu opisu tego rozdziału pracy warto zacytować ważne spostrzeżenie autora dotyczące warsztatu wokálnego: „Dlatego też ciągle doskonalenie warsztatu wokálnego oraz świadome łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką wykonawczą stanowi najlepszą drogę do autentycznej i artystycznie wartościowej interpretacji zarówno chińskich jak i brytyjskich pieśni ludowych”.

Metoda pracy nad stroną teoretyczną została oparta na trzech elementach: wiedzy zawartej w materiałach źródłowych, metodzie obserwacji występów scenicznych i słuchaniu nagrań oraz na metodzie praktycznej, opartej na osobistych doświadczeniach.

Autor przybliżył nam wiedzę zaczerpniętą z obszernej bibliografii, argumentuje stronę badawczą oraz przedstawia własne przemyślenia, potwierdzające jego fachowość, samodzielność i rzetelność. Poprawność metodologiczna zapewnia trafność sformułowań i wyciągnięcie konkretnych wniosków na podstawie analizy i badań nad wybranymi pieśniami.

PODSUMOWANIE

Po zapoznaniu się z pracą doktorską Pana Liu Yuezheng, przedstawiającą dzieło artystyczne w postaci płyty CD z zapisem audio recitalu wokalnego oraz teoretyczną analizę dzieła artystycznego, pod tytułem „Analiza komparatywna brytyjskich i chińskich pieśni ludowych w oparciu o wybrane opracowania XX wieku na głos średni Benjamina Brittena, Healey’a Willana, Ding Shande i Li Yinghai w kontekście różnic kulturowych i technik wokalnych” stwierdzam, że artysta wykazuje wszechstronną wiedzę w zakresie powyższego tematu, eksponuje indywidualność artystyczną oraz uwidacznia sylwetkę samodzielnego dydaktyka.

Przedstawione przez doktoranta badania nad bogactwem twórczości kompozytorów chińskich i brytyjskich pozwalają na głębokie zrozumienie szerokiego kontekstu kulturowego, społecznego i emocjonalnego, w jakim osadzone są prezentowane pieśni. Ta rozprawa stanowi cenny wkład w wiedzę, dostarczając bogatego materiału badawczego, który pozwoli artystom wokalistyki świadomie interpretować i wykonywać repertuar zaprezentowany przez pana Liu Yuezheng. Doktorant wypełnia istotną lukę w literaturze, prowadząc analizy porównawcze pieśni chińskich i brytyjskich z perspektywy odmienności kulturowych, społecznych oraz stosowanych technik wokalnych. Jego szeroka wiedza muzyczna, połączona z pasją do śpiewu, czyni go artystą wszechstronnym, a jego praca doktorska staje się źródłem inspiracji i drogowskazem dla śpiewaków każdego pokolenia.

Co do uwag dotyczących tej rozprawy doktorskiej, są one stosunkowo niewielkie. Można by oczywiście dyskutować o braku kilku wątków dotyczących działalności artystycznej, koncertowej, czy dydaktycznej doktoranta, co uzasadniałoby pogłębione badania nad wybraną tematyką.

Podsumowując doktorat pana Liu Yuezheng, pragnę zaznaczyć wyjątkową harmonię między analizą teoretyczną, a warstwą artystyczną jego dzieła.

Przedstawione dzieło artystyczne w postaci nagrania 14 pieśni cechuje wysoka poprawność muzyczna, dojrzałość artystyczna oraz pewne panowanie nad warsztatem wokalnym. Styl wykonawczy w odniesieniu do wybranego repertuaru jest spójny, autentyczny i celnie dopasowany do nastroju każdej pieśni. Obszernie zamieszczona bibliografia, zawierająca zarówno międzynarodowe publikacje, jak i chińskich autorów w przygotowaniu tej rozprawy potwierdza samodzielność pracy, którą włożył w opracowanie swojego doktoratu autor. Język i styl są klarowne, przystępne i zrozumiałe, podobnie jak warstwa graficzna pracy, która jest starannie przygotowana i przejrzysta.

W części teoretycznej pracy nie można wskazać na żadne błędy, ani uchybienia. Praca została przygotowana z najwyższą starannością i szczegółowością. Należy także podkreślić ogrom wysiłku jaki Pan Liu Yuezheng włożył w opracowanie tej części, jego skrupulatność oraz profesjonalizm.

Na podstawie przedstawionego dzieła artystycznego oraz szczegółowej analizie teoretycznej zawartej w rozprawie doktorskiej, wyraźnie dostrzega się spójność koncepcji. Doktorant nie tylko odwołuje się do tradycji ludowej, ale także świadomie wplata elementy europejskiego *bel canta*, co sprawia, że jego inerpretacja jest nie tylko głęboka, ale i nowoczesna. Dopracowanie techniki wokalne, analiza każdego dźwięku oraz przemyślany wybór repertuaru sprawiają, że cała praca nabiera wyrazistości i głębi oraz będzie służyć przyszłym pokoleniom śpiewaków.

Wszystkie wymienione aspekty wskazują na niezwykłą osobowość i głęboką wrażliwość doktoranta. Jego ciekawa barwa głosu, ukształtowana przez kulturę z której się wywodzi oraz świadome poszukiwanie precyzyjnej techniki wokalne, dowodzą jego niepowtarzalnego potencjału. To nie tylko wyjątkowa wrażliwość wokalna, ale także odwaga w eksplorowaniu różnych tradycji brzmieniowych. Jego technika wokalna zakorzeniona w chińskiej tradycji otwiera nowe perspektywy w interpretacji pieśni. Wszystko to świadczy o ogromnym wkładzie jego pracy w rozwój dyscypliny sztuki muzycznej. Pan Liu Yuezheng inspirowa i poszerza horyzonty sztuki muzycznej, pokazując jak wielką wagę odgrywa kultura w kształtowaniu brzmienia i ekspresji muzycznej.

Doktorant zatem w pełni odpowiada kryteriom niezbędnym do nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki. Jego praca doktorska prezentuje

oryginalne podejście do analizy porównawczej, wykazuje nowatorski charakter oraz wprowadza istotny wkład w rozwój dyscypliny. Dzięki temu spełnia wszystkie standardy akademickie, zapewniając solidne podstawy do przyznania stopnia naukowego doktora.

Badania, wnioski i oceny przedstawione w pracy spełniają wymogi ustawowe, dlatego wnioskuję o dopuszczenie do publicznej obrony pana Liu Yuezheng i nadanie mu stopnia doktora sztuki.

KONKLUZJA

Pracę doktorską pana Liu Yuezheng oceniam jako odpowiadającą wymogom rozprawy doktorskiej zgodnie z art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.).

Wnoszę o dopuszczenie doktoranta Liu Yuezheng do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

*Agnieszka
Giekaros-Padzińska*